

[Niels Andersen.]

Med hensyn til lønningernes højde i de foreliggende lovforslag skal jeg ikke gøre mange bemærkninger, men kun fastslå, at det, man efter min opfattelse må tilstræbe, er, at statens lønninger ikke ligger højere end gennemsnittet af erhvervslivets lønninger. Nu vil det naturligvis være vanskeligt at drage en parallel på dette område, fordi arbejdets karakter og art er vidt forskellig, men efter de lønreguleringer, der finder sted efter de foreliggende lovforslag, er det mit indtryk, at statslønningerne i hvert fald ikke er bagefter.

De nye love betyder endvidere en øget lønudgift for staten på ca. 140 mill. kr. om året. Nu kommer naturligvis en del af disse penge igen gennem skatterne, men i første omgang må pengene tilvejebringes fuldt ud. Cirka halvdelen af de 140 mill. kr. kan vel regnes for at være tjenestemændenes ordinære lønstigning, som ville komme, når forhandlingerne om lønspørgsmålet er sluttede på det private arbejdsmarked. Resten af stigningen hidrører fra de ændringer, der i øvrigt er foretaget i lønningsloven. Imidlertid må man huske, at den lønordning, der er opnået på det private arbejdsmarked, i væsentligt omfang er opnået ved arbejdstidsnedsættelsen, som er fordelt over 3 år. Denne omstændighed tillige med de økonomiske problemer, landet som helhed kæmper med, samt den nedadgående indkomst, erhvervslivet må regne med i den kommende tid, gør det berettiget at spørge, om den lønstigning, der her er tale om til statens tjenestemænd, ikke kan gradueres over en 2- til 3-årig periode.

Jeg ved meget vel, at dette spørgsmål vil blive imødegået med, at det faktisk er umuligt af tekniske grunde at gennemføre en sådan graduering, ligesom man vil hævde, at de lønforbedringer, der sker for statens tjenestemænd, er velbegrundede gennem de forsømmelser, der er sket gennem årene over for tjenestemændene. Imidlertid vil jeg gerne gøre opmærksom på, at der på finansloven er afsat 50 mill. kr. til

imødegåelse af lønstigninger, og den stabilisering, der er sket af landets økonomi, kan meget vel bringes i fare, såfremt man skal foretage finanspolitiske indgreb for at tilvejebringe de fornødne midler.

Det vil derfor være i tjenestemændenes egen interesse, at de lønstigninger, der her er tale om, tilgår tjenestemændene i en sådan takt, at man ikke risikerer en svækkelse af den økonomiske stabilitet. Det er helt naturligt, at tjenestemændene gennem deres organisationer kæmper for at opnå de bedst mulige lønninger, således som alle andre lønmodtagere gør det. Men netop tjenestemændene må i første række vise forståelse for, at statens økonomi holdes i orden.

Det er mit håb, at det udvalg, der skal arbejde videre med lovforslagene, finder frem til en fornuftig måde at graduere disse lønstigninger på, og det er mit håb, at også tjenestemændene finder en sådan ordning rimelig.

Med hensyn til den fremtidige pensionering af statens tjenestemænd er der i de foreliggende lovforslag sket væsentlige ændringer i forhold til nugældende lov. Forudsætningerne for de hidtidige pensionsregler har imidlertid i væsentlig grad ændret sig efter gennemførelsen af en almindelig folkepension. Hertil kommer, at udviklingen siden 1946, da den nugældende lønningslov blev vedtaget, har medført, at forholdet mellem lønninger og pensioner i mange tilfælde ikke længere kan anses for rimeligt, idet pensionerne udgør en for høj procent af lønningerne, hvilket gælder såvel for adskillige egenpensioner som for mange enkepensioner. Dette skyldes især den som følge af prisudviklingen siden 1946 gennemførte ekstraordinære regulering af de forskellige tillæg til lønninger og pensioner. Det må endvidere fremhæves, at tjenestemændenes pensionsbidrag beregnes som 5 pct. af den faste pensionsgivende løn, hvilket har medført, at tjenestemændene har bidraget med en stadig mindre del af den samlede lønningsindtægt til de